

MIKKELIN HIIPPAKUNNAN PIISPA

Mikkeli 20.5.2021

Hyvät kirkkoherrat

Kutsuin maaliskuussa 2021 hiippakunnallisen työryhmän pohtimaan asioita, joita seurakunnissa olisi syytä ottaa huomioon siirryttäessä aikanaan koronapandemian jälkeiseen aikaan. Työryhmä jätti työskentelystään muistion *Kirkko koronan jälkeen*. Lähetän muistion tämän kirjeen liitteenä seurakuntien käyttöön. Parhaimmat kiitokset työryhmän puheenjohtajalle, jäsenille ja sihteerille tehdystä työstä!

Tässä saatekirjeessä nostan esille piispan näkökulmasta joitakin keskeisiä asioita. Valtaosa niistä tulee esille myös työryhmän muistiossa, mutta haluan painottaa seuraavia näkökohtia.

Korona-aikana ovat korostuneet muun muassa terveydenhuollon, rajoitusten, talouden ja toimeentulon kysymykset sekä sosiaaliset vaikutukset. Tärkeää on huomata, että myös eksistentiaaliset ja elämäntarkoitukselliset pohdinnat ovat lisääntyneet. Koronapandemia on monella tavalla kuormittanut sekä seurakuntalaisia että työntekijöitä.

Kyseessä on henkinen ja hengellinen kriisi. Millaisia vastauksia kirkolla on tarjota ihmisten henkisiin ja hengellisiin tarpeisiin? Millainen kirkon viesti – sanoin ja teoin – voisi sulkea ihmiset syliinsä, luoda turvaa ja kokemuksen huolenpidosta? Miten osaisimme puhua rohkeasti Jumalasta? Näitä perustavia kysymyksiä olisi seurakunnissa nyt pohdittava.

Kirkon toiminnallaan ja viestinnällään luomat mielikuvat ohjaavat ihmisten valintoja ja suhtautumista kirkkoon. Mitä ohuempia ovat ihmisten suorat kontaktit kirkkoon, sitä merkittävämpää on median ja viestinnän välittämä kuva kirkosta. Korona-aika on korostanut viestinnän merkitystä. Seurakuntien olisi syytä laatia tai päivittää viestintäsuunnitelmansa, mukaan lukien kriisiviestintä, ja arvioida viestinnän voimavarojen riittävyys.

Koronapandemia on tuonut esille myös valmiussuunnittelun ja viranomaisyhteistyön tärkeyden. Seurakuntien olisi määrätietoisesti päivitettävä valmiussuunnitelmat ja jatkettava viranomaisyhteistyön kehittämistä.

Korona-ajan vaikutuksia kirkon elämään tutkitaan useissa eri tutkimushankkeissa Kirkon tutkimuskeskuksessa, Diakonia-ammattikorkeakoulussa, Itä-Suomen yliopistossa ja Helsingin yliopistossa. Seurakuntien kannattaa hyödyntää näitä tutkimuksia ja asiaan perehtyneitä tutkijoita.

Paluuta entiseen ei korona-ajan jälkeen ole. Kuten liitteenä olevasta työryhmämuistiosta käy ilmi, seurakunnissa on pohdittava erityisesti jumalanpalvelusten ja kirkollisten toimitusten

tulevaisuutta, mutta myös diakoniatyötä ja sielunhoitoa, rippikouluopetusta, kokouskäyttöä, työyhteisöjen ajankäyttöä ja vuorovaikutusta sekä seurakuntien tilojen tarvetta ja käyttöä.

Vieläkö seurakuntalaiset löytävät tiensä kirkkoon jumalanpalvelukseen? Olisiko seurakunnassa hyvä viettää näyttävästi ”uuden alun messua” ja kutsua ihmisiä mukaan? Miten rohkaistamme ihmisiä käyttämään kirkollisia toimituksia ja aktiivisesti osallistumme niiden yhteydessä oleviin seurakuntalaisten tärkeisiin juhlahetkiin? Miten valmistaudumme patoutuneeseen kohtaamisen tarpeeseen? Miten tunnistamme ja tuemme heitä, jotka näyttävät jäävän marginaaliin ”uudessa normaalissa”? Miten muistamme Kristuksen kirkon rajat ylittävän vastuun ja maailmanlaajan lähetystehtävän?

Peruskysymyksen tulisi olla: Miten koronapandemia uudistaa kirkkoa ja seurakuntaa? Katseemme on vielä korona-ajan aiheuttamissa vaikeuksissa, rajoituksissa ja ongelmassa. Tämä onkin muistettava, sillä elämme vielä epidemian keskellä. Yhä on otettava huomioon terveysturvallisuus ja muistettava tutuksi tullut ”kolmikko”: hygieniä, turvaetäisyydet, maskit. Silti nyt on aika suunnata katse kohti tulevaa mahdollisuuksien näkökulmasta. Miten koronapandemia uudistaa kirkkoa?

* * *

Latinan kielen korona merkitsee seppelettä ja kruunua. Evankeliumissa kerrotaan, että ennen Jeesuksen ristiinnaulitsemista sotilaat ”väänsivät orjantappuroista kruunun ja asettivat sen Jeesuksen päähän” (Mark. 15:17).

Jeesus kantoi koronaa. Hänen koronansa ei ollut virus vaan orjantappuroista väännetty pistävä kruunu. Tämä yksityiskohta on pitkin koronapandemiaa puhutellut minua.

Huolten ja epävarmuuden keskellä on rohkaisevaa tietää, millainen Vapahtaja meillä on. Hän on koronalla kruunattu Kristus.

Jeesuksessa Jumala osoittaa, ettei hän ole maailmassa läsnä Kaikkivaltiaana voimana, vaan heikkona ja kärsivänä Herran palvelijana (Jes. 53:3–4).

Tulevaisuuden toivo on uskossa ihmistä rakastavaan Jumalaan, häneen, joka kärsii kanssamme ja puolestamme. Pohtiessamme kirkossa ja seurakunnissa tulevaisuuden kysymyksiä, teemme sen tietoisina siitä, että Kristus ei hylkää kirkkoaan.

Teitä kirkkoherroja lämmöllä muistaen

Seppo Häkkinen